

הפשיטה המשוריינת

הגדולה והאחרונה נערכו המצרים נואשים, ביוזעם, כי סתירת הפירצה הזאת משמע סתירת הגולל על מאמציהם לחנוק את הצפון. ואומנם, הקרב על הפיתחה הזאת נמשך שלושה שבועות רצופים, מסוף אפריל ועד למחצית מאי. אל הפיתחה נגדו מרכבי אוטובוסים, שהובאו מן הצ'כ. אמורים היו להעלות את המרכבים אל פיסגת הסור ללה. תותחי הנ"ט המצריים העלו גם קרונות אלה באש מיד כשהתגלו. לימים נמצא רעיון פשוט: לגרור לשם מיכלי נפט. שלא היו אלא קרונות רכבת ששימשו להור בלת דלק. הקרונות היו עשויים לוחות פלדה בעובי של 12-15 מ"מ. המיכלים הכבדים נגררו על ידי טאנקים בדרך הארוכה אל הפיתחה הצפונית.

מתחת הרכבת בקנטרה, מהלך 40 ק"מ, הסיעו הטאנקים את הקרונות בחשיכה לאורך הדרך המשובשת. "מיבצע צוללות" — כך קראו החיילים לנסיון האחרון, על שום הציונות שנוזקו מעל לקרונות ויצרו רושם של צוללות שמעליהן מתנשא פריסקופ. בלילה נגררו המיכלים אל הפירצה. נהג טאנק היה מקבל הוראה לזוז. נוסע במהירות אל הפירצה, ובקצה סוללת העפר היה מתיר את המיכל מאסוריו, וטרקטוראי היה נרתם ביצול-ריכו של המיכל. חשוף לאש הנ"ט היה נע כמתוכנן, מניח את הקרון המ שוריון לרוחב הפירצה, מנתק עצמו מן הקרון ופורץ אל מאחורי הסוללה.

מאות פגזי נ"ט נורו בלילות האחרונים אל הטאנקים וה-

תמונה שטרם פורסמה מהפשיטה המשוריינת של צה"ל לחוף המצרי בסואץ, שהי

טראקטורים, אך חרף האש הסתכנו הטרקטורים, אנשי חיל ההנדסה והשריונאים וגררו את הקרונות לרוחב הפירצה.

ב"סולם גנבים" למיבצר האי גרין

סיפור הפשיטה על האי גרין היה אחד מסיפורי הלחימה המופלאים של צה"ל בשנה האחרונה. לראשונה מתפרט סיפור הלחימה על האי בספר "סואץ" — אש על המים. להלן, קטע קצר מתוך תיאור הפירצה למיבצר שבאי: גדי, שפגע בוקיף, טיפס אל הגשר, פרץ אל העמדה שעל המיבנה העגול של המכ"ם וחסל ברימוניד את אנשיה. מן העמדות שעל הגג נשמעו צעקות וקולות סקודה רמים בערבית. המצרים עדיין לא ידעו מהיכן מטפסים הפושטים אל הגג וניסו לאתר את מקור הפורענות. שני לוחמים שילבו את אצבעות ידיהם כבממשחקי הילדים, יצרו "סולם גנבים" ויצרו מדרגה חיה לרגלו של עמי.

כשהוא מאמץ את שרירי גופו, נאחז בספת הגג ובמעקה הבטון והחל גורר עצמו כלפי מעלה. משנתגלה ראשו מעל לחגורת הבטון הושלך לעברו רימון. נתו פגע בו והוא נפל לאחוריו. בעיניים קמות צפו בו חבריו. לאחר שהות

מיבצע הרמת הראדאר — הרתכים עבדו כל הלילה

חמישים שנה דקות לאחר חצות, ב-27 בדצמבר 1969, יצא הסמל מוחמד ערפאת מפתח בונקר הפיקוד של המוצב בראס נארב. רעש הגנראטור, שהופעל לפתע, גרר אותו משנתו. אנשית המכ"ב הגדולה, שניצבה על גבעת חול שהתנשאה מעל למוצב הקסן, טבחה כמטוטלת על צירה בחצאייסיונים ימינה ושמאלה. הסמל ערפאת הצית סיגרים ובלש בעיניו את גדר המוצב. הוא נעץ את עיניו במזרח, לעבר המים, וראה את האבוקות הזוהרות של הגאז הבוזר בבארות הנפט של אבוירוס.

מד לילה, כשעלה על חזיונה, ראה את האבוקות, ומזל לילה היה המראה ועובדה קירבתם של הישראלים, מעלים מחדש את חמתו, אף כי מימי הרחבים של המיפרץ היקנו לו הרגשת בטחון. לפני שנתיים נמצא ערפאת במחנה שבויים בשטח ישראל. הוא ניצל בנס מן המלחמה ונלקח בשבי בידי הישראלים. שישה חודשים שהה בין נורות החייל, כשעבר, במסגרת חילופי השבויים, מקנטרה מערבה למולדתו, נשבע, כי לפולם לא ילכש עוד את מדי הצבא. בבואו הביתה היה הכל שונה. אנשים ברחוב דיברו אחרת ונעצו בו עיניים מלאות בוז. המלחמה שינתה את סביבתו. הוא חש בשוני העצום בשעה שישב בבית הקפה הקסן ושהת קפה שחור עם חבירי, קולות הצחוק ומילות השבת, שהיה רגיל כי יורעפו עליו, לא נשמעו עוד. לבסוף קץ בכך והחלים להפר את שבועתו.

עכשיו שכבו הגשמים במרחק של כשלושים מטר מן המוצב. הם הכחינו בנקל באנשי נת המכ"ם. העשוייה רשת פלדה, שהתרוממה מעל לדיונות החול, ובסמוך לה באנטינה נמוכה יותר, שני קרונות נחים, שהיו מחוברים למרכזי מוניות זיל, מתוצרת סובייט, ניצבו לא הרחק מן האנטינות. לרגלי דיונות החול הלבין אוהל, שהכיל את מיצבור התחמושת. מיכלי דלק נעמדו ליד האוהל. לפתע, כשהחל הגנראטור להרעיש והאנטינה הגבוהה החלה סובבת על צירה, קפאו האנשים שליד הגדר, לפתו את כלי נשקם ונעצו את עיניהם כמכושפים באנטינה. עשר דקות תמימות נעמדו אל החול, בוחנים בעיניהם העייפות ממאמץ את המכשיר המזומן שנת אנה ואנה. פיתאום קפאה האנטינה על עומדה שיקשוק דריכה של כלי נשק, צעקה בחולה מן המוצב — ועל קו הרקיע ניגלו דמויות מספר, שהחלו רצות ומצחצחות בקוליות. מפעם כוח העשייה התרומם על רגלי ושאל בהתרגשות: "לחשמשו להטעם קדימתי מהר". בדיוק 25 דקות לאחר חצות, ברגע שבו קפאה אנטינה המכ"ם, התלקחו הגבעות בחיירות.

קרב היריות נמשך עשר דקות. עכשיו שוב לא ירת איש. עיתוני המערב, שתיארו לאחר מכן את שהתרחש, סיפרו כי צוותי הרתכים שבין הפושטים פנו בדממה לעבר הקרון המערבי ולעבר אנטינה המכ"ם הגבוהה.

צוותי הרתכים פתחו בצבירה. האש, שנתנתה אותו, לילה במוצב המצרי העשן, לא בערה כמותה, בניסיונות כאלו, כשום חקום אחד על פני כדור הארץ. הרתכים, הנודים חגוריקרב ותתמקלעים לשיכמם, הפעילו את המכשירים שביניהם. נהיית של ברז מלובן ניתנו לצדדים והאירו את פני הלוחמים המאבטחים את המוצב.

הכבילים החשמליים, ושאר אמצעי ההיבדור, אשר ריתקו את חלקי המכ"ם אל הקרונות, נותקו בזה אחר זה. קולות הברזל החורק תכפו ותר ויותר. כמו עץ חגיגה מולד, פלס אחד הלוחמים שזכר את תאריך ליל הפשיטה. עשרה לוחמים ניתלו על מוטות הפלדה הקרים של האנטינה, מאמצים את שריריהם כדי להעתיקה ממקומה. זו היתה תמונה מיסטרית, הקלוקה כביכול מתוך פולחן נדיר. הלוחמים, התלווים על רשת הפלדה, דומים היו לנרות חגיגה מולד.

עיתוני המערב ידעו לספר לאחר מכן, כי הכוח הישראלי פונה מן המוצב בהליקופטרים תוארה גם דראמה, שהתחוללה מעל למיפרץ סואץ, כאשר הליקופטר ישראלי, אשר נשא מתחת לגחונו קרון מכ"ם מצרי, כימעת נפל המימה. עודו נאבק על יציב כליהטים, ביקש סייוס להטיל את המטען היקר אל מימי המיפרץ. ברגע האחרון נמנע הדבר.

כשעלה השחר, הגיעו אנשי הפשיטה לצידו המזרחי של המיפרץ. חברות המפקדים הצטוו פפה סביב הפושטים כדי לשמוע פרטים על המיבצע, בעוד חבורת סכנוס מסתפלת במכשירי המכ"ם שהונחו על החוף. תוך כדי דיווח בקעו פירצות צחקו מקרב הלוחמים היגיע שנתפרקו ממשה המתח העצום — צחקו של אחוזי דיבור, שחתנפץ אל המכ"ם הדומם.

אנשי הדממה

אנשי קומנדו ימי מגיחים אל החוף בשעת אחת הפשיטות של צה"ל מעבר למיפרץ סואץ. צילומים אלה, שטרם פורסמו עד כה, מופיעים לראשונה בספר סואץ — אש על המים, שיצא לאור בימים אלה.